

ที่ นร ๐๕๐๖/๕๐๗✓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเรื่อง การป้องกัน
และแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก กรณีศึกษาในจังหวัดระยอง

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๔๔๒
ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก ๐๓๐๘/๓๘๖๐
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก กรณีศึกษาในจังหวัดระยอง
ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการ
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียด
ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวง
อุตสาหกรรมร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานส่วนภูมิภาคในพื้นที่
และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

/จึงเรียนมา ...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงอุตสาหกรรมทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวงอุตสาหกรรมทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๙ มิ.ย. ๒๕๕๕

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

(Kn 55-01-04/นิตา)

ลงรับที่.....๙.....
วันที่.....๙ มิ.ย. ๒๕๕๕.....
เวลา.....๐๙.๒๐.....

รอง ลคร.๙ มิ.ย. ๒๕๕๕.....
ผอ.สวค.๙ มิ.ย. ๒๕๕๕.....
ผอ.กลุ่ม๙ มิ.ย. ๒๕๕๕.....
นอ.ค.๙ มิ.ย. ๒๕๕๕.....
ย.พิมพ์๙ มิ.ย. ๒๕๕๕.....

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก
กรณีศึกษาในจังหวัดระยอง

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก กรณีศึกษาในจังหวัดระยอง ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมได้แจ้งผลการดำเนินการและผลการพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง (กค.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) หน่วยงานส่วนภูมิภาคในพื้นที่ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

๑. ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ

๑.๑ ประเด็นที่ ๑ ขะลอการขยายและก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมใหม่ที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและมลภาวะในจังหวัดระยอง จนกว่าจะแก้ไขปัญหามลพิษไม่ให้เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด ยกเว้นโรงงานที่จำเป็นต้องดำเนินการต่อเนื่อง ซึ่งต้องกำกับให้มีมาตรการกำจัดมลภาวะอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้เป็นการซ้ำเติมสภาพมลภาวะที่เกินมาตรฐานอยู่แล้ว และมีแผนงานและมาตรการในการป้องกันปัญหามลพิษที่เกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ รวมทั้งการจัดหาระบบสาธารณูปโภครองรับอย่างเพียงพอ

๑.๒ ประเด็นที่ ๒ เร่งฟื้นฟู บูรณะสิ่งแวดล้อมในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกอย่างจริงจัง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในทุกระดับ

๑.๓ ประเด็นที่ ๓ จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษในพื้นที่อุตสาหกรรมมาบตาพุดและบริเวณโดยรอบ เพื่อให้มีเอกภาพในการบริหารจัดการทั้งด้านการพัฒนา แก้ไข ป้องกัน และติดตามการแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่

/๑.๔ ...

๑.๔ ประเด็นที่ ๔ ให้ปรับปรุงผังเมืองรวมจังหวัดระยอง โดยกำหนดการใช้พื้นที่แต่ละประเภทให้ชัดเจนพร้อมทั้งกำหนดพื้นที่กันชนเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับชุมชน โดยยึดหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนมีการบังคับใช้ที่เข้มงวดและต่อเนื่อง

๑.๕ ประเด็นที่ ๕ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา การแก้ไข และป้องกันปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๑.๖ ประเด็นที่ ๖ เพิ่มบริการสาธารณสุขและสถานศึกษาในจังหวัดระยอง เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดภาคีในการดูแล ติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง การแก้ไขปัญหาสุขภาพอนามัย และการศึกษาของประชาชนในพื้นที่

๑.๗ ประเด็นที่ ๗ เร่งฟื้นฟูและบริหารจัดการน้ำในภาคตะวันออก ให้สามารถรองรับการใช้น้ำของภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคบริการ และชุมชนอย่างเพียงพอ เป็นธรรม และยั่งยืน

๑.๘ ประเด็นที่ ๘ ให้มีองค์กรติดตามการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก และการจัดทำผังเมืองรวม และการบังคับใช้ โดยมีองค์ประกอบจากผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน

๒. ความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของ ออก. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทบทวนความเห็นและผลการดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อมูลในสถานการณ์ปัจจุบัน โดยจัดกลุ่มประเด็นต่างๆ เป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๒.๑ กลุ่มประเด็น : นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง

ประเด็นที่ ๑ ชะลอการขยายและก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมใหม่ที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและมลภาวะในจังหวัดระยอง จนกว่าจะแก้ไขปัญหามลพิษไม่ให้เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด ยกเว้นโรงงานที่จำเป็นต้องดำเนินการต่อเนื่อง ซึ่งต้องกำกับให้มีมาตรการกำจัดการมลภาวะอย่างเคร่งครัดเพื่อไม่ให้เป็นการซ้ำเติมสภาพมลภาวะที่เกินมาตรฐานอยู่แล้ว และมีแผนงานและมาตรการในการป้องกันปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ รวมทั้งการจัดหาระบบสาธารณูปโภครองรับอย่างเพียงพอ

ความเห็น ควรชะลอการขยายและก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมใหม่ในพื้นที่ที่อาจส่งผลกระทบต่อมลภาวะในจังหวัดระยอง ยกเว้นโรงงานที่จำเป็นต้องดำเนินการต่อเนื่องและโรงงานที่แสดงให้เห็นว่าจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพอากาศในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ และไม่ก่อให้เกิดมลพิษในพื้นที่เพิ่มขึ้น

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ แม้ว่าการขยายหรือก่อสร้างโรงงานเป็นสิทธิของผู้ประกอบการตามกฎหมาย แต่ปัจจุบันการประกาศให้พื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียงเป็นเขตควบคุมมลพิษ มีผลทำให้การขยายหรือก่อสร้างโรงงานเป็นไปด้วยความลำบาก หรือชะลอตัวโดยปริยายอยู่แล้ว หากไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าโครงการจะไม่ก่อมลภาวะในพื้นที่เพิ่มขึ้น การอนุมัติอนุญาตก็ทำได้ยาก ทั้งนี้ไม่นับรวมถึงมาตรการต่างๆ ที่ภาครัฐดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษในหลายโครงการ และคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ ได้เห็นชอบการทบทวนนโยบายและมาตรการการส่งเสริมการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรม/กิจการประเภทต่างๆ ในพื้นที่มาบตาพุด โดยเฉพาะการลงทุนในโครงการใหม่/ขยายที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ต้องมีการลดการระบายมลพิษเดิมหรือพิสูจน์ว่าการตั้งหรือขยายโรงงานต้องไม่ก่อมลพิษเพิ่มขึ้น และการลงทุนปรับเปลี่ยนเครื่องจักรของโครงการที่มีอยู่เดิม เพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมด้วยแล้ว

ประเด็นที่ ๔ ให้ปรับปรุงผังเมืองรวมจังหวัดระยอง โดยกำหนดการใช้พื้นที่แต่ละประเภทให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่กันชนเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับชุมชน โดยยึดหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนมีการบังคับใช้ที่เข้มงวดและต่อเนื่อง

ความเห็น มอบหมายให้กรมโยธาธิการและผังเมือง ดำเนินการจัดทำผังเมืองรวมระยองให้แล้วเสร็จและประกาศใช้บังคับอย่างต่อเนื่อง และมอบหมายให้เทศบาลเมืองมาบตาพุดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องซึ่งรับการถ่ายโอนภารกิจปรับปรุงผังเมืองรวมบริเวณอุตสาหกรรมหลักและชุมชน จังหวัดระยอง (ปรับปรุงครั้งที่ ๓) (ผังเมืองรวมมาบตาพุด) เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ เร่งดำเนินการปรับปรุงผังเมืองรวมบริเวณอุตสาหกรรมหลักและชุมชน จังหวัดระยอง (ปรับปรุงครั้งที่ ๓) (ผังเมืองรวมมาบตาพุด) ให้แล้วเสร็จ เพื่อประกาศกฎกระทรวงใช้บังคับโดยเร็ว

ทั้งนี้ กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ดำเนินการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดระยองตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยผ่านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามขั้นตอนของกระบวนการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด และขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ปัจจุบันดำเนินการอยู่ในขั้นตอนของคณะกรรมการกฤษฎีกาก่อนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะได้ลงนาม เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ส่วนการปรับปรุงผังเมืองรวมบริเวณอุตสาหกรรมหลักและชุมชน จังหวัดระยอง (ปรับปรุงครั้งที่ ๓) (ผังเมืองรวมมาบตาพุด) เทศบาลเมืองมาบตาพุดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาดำเนินการปรับปรุงผังเมืองรวมดังกล่าว โดยการจัดทำร่างผังเมืองครั้งนี้ได้ใช้หลักการของการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

/และการ ...

และการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนจัดทำผังร่างและนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านผังเมือง เมื่อผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาด้านผังเมืองแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะนำไปรับฟังความคิดเห็นประชาชน แล้วเสนอคณะกรรมการผังเมืองพิจารณาให้ความเห็นชอบ จากนั้นจะนำไปปิดประกาศ ๙๐ วัน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องซึ่งตามแผนงานปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จะดำเนินการถึงขั้นตอนนี้ ส่วนขั้นตอนต่อไปจะดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ทั้งนี้ การดำเนินการปรับปรุงผังเมืองรวมดังกล่าวได้จัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนแล้ว

ประเด็นที่ ๗ เร่งฟื้นฟูบริหารจัดการน้ำในภาคตะวันออกให้สามารถรองรับการใช้น้ำของภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคบริการชุมชน อย่างเพียงพอเป็นธรรมและยั่งยืน

ความเห็น มอบหมายให้กรมชลประทานเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนงานให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และมอบหมาย ทส. เร่งรัดการบูรณาการการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

ทั้งนี้ จากวิกฤติการขาดแคลนน้ำในภาคตะวันออกในปี ๒๕๔๘ ทำให้ภาครัฐและเอกชนได้ดำเนินการเพื่อให้มีน้ำใช้ในภาคตะวันออกอย่างเพียงพอโดยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ การประปาส่วนภูมิภาค ฯลฯ สำรวจปริมาณความต้องการใช้น้ำของทุกภาคส่วนและจัดทำประมาณการความต้องการน้ำ (Demand) และศักยภาพน้ำต้นทุน (Supply) กลุ่มน้ำภาคตะวันออกแล้ว พบว่าอาจขาดแคลนน้ำประมาณปีละ ๕๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยจังหวัดชลบุรีเป็นพื้นที่ที่มีแนวโน้มขาดแคลนมากที่สุด ภาครัฐที่เกี่ยวข้องจึงได้มีการวางแผนจัดหาน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการในภาคตะวันออกของทุกภาคส่วน ปัจจุบันมีแผนงานหลักทั้งหมดแล้ว โดยแผนงานส่วนใหญ่เป็นการผันน้ำจากกลุ่มน้ำต่างๆ ในจังหวัดระยองปีละ ๖๑ ล้านลูกบาศก์เมตร และกลุ่มน้ำบางปะกงอีก ๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ เนื่องจากจังหวัดระยองมีภาวะตึงตัวในการบริหารจัดการน้ำหากฝนทิ้งช่วง กรมชลประทานจึงได้มีโครงการในปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ เพื่อผันน้ำจากพื้นที่จังหวัดจันทบุรีมายังอ่างประแสร์อีกปีละ ๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อีกทั้งมีแผนงานจากกลุ่มน้ำเจ้าพระยาผ่านเครือข่ายคลองระบายน้ำต่างๆ มาใช้กรณีขาดแคลน

สำหรับการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกและจังหวัดระยองและชลบุรี มีกลไกการบริหารจัดการน้ำประกอบด้วย (๑) คณะกรรมการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก แต่งตั้งโดยคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกบริหารจัดการน้ำและความต้องการใช้น้ำในภาคตะวันออก โดยมีผู้ว่าราชการ

/จังหวัด ...

จังหวัดจันทบุรีเป็นประธาน และ (๒) คณะอนุกรรมการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก มีผู้ว่าราชการจังหวัดระยองเป็นประธาน ทำหน้าที่จัดทำแผนลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก แบบบูรณาการ รวมทั้งแนวทางการจัดสรรน้ำและการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทเรื่องน้ำในพื้นที่ นอกจากนี้ กรมทรัพยากรน้ำได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการน้ำภาคตะวันออก เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลทรัพยากรน้ำในพื้นที่ และอยู่ระหว่างการจัดทำแผนปฏิบัติการ บริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออกแบบบูรณาการประจำปี ๒๕๕๖

๒.๒ กลุ่มประเด็น : การแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต

ประเด็นที่ ๒ เร่งฟื้นฟู บูรณะสิ่งแวดล้อมในพื้นที่บริเวณ ภาคตะวันออกอย่างจริงจัง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในทุกระดับ

ความเห็น ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งฟื้นฟูบูรณะสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่บริเวณภาคตะวันออกอย่างจริงจัง รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและรัดกุม โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกระดับ

ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหาบาตาดตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ท้องถิ่น คณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการจำนวนมากได้เข้ามาร่วมดำเนินการ โดยในการดำเนินงานได้เปิดโอกาส ให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมทั้งการแสดงความคิดเห็นเสนอโครงการเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถแก้ไขปัญหามลพิษความเดือดร้อนเร่งด่วน ของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและโดยเร็ว เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน ควบคู่กับการวางระบบการแก้ไขปัญหาในระยะยาว เพื่อให้ชุมชน อุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อมอยู่ร่วมกันได้อย่างเกื้อกูลและสมดุล และจะมีการรายงานผลการดำเนินงานให้กับประชาชนทราบเป็นระยะ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กระทรวงพลังงาน (พน.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมทรัพยากรธรณี สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งผู้ประกอบการในพื้นที่ได้ร่วมกันดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษ ในพื้นที่ ได้แก่ มาตรการเพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยองและพื้นที่ใกล้เคียง การกำหนดประเภทอุตสาหกรรม/กิจกรรมที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ การทบทวนนโยบายและมาตรการส่งเสริมการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมในพื้นที่ การปรับปรุงระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอนุมัติ อนุญาต การลดและขจัดมลพิษ และการออกกฎหมาย

/สำหรับ ...

สำหรับควบคุมสารอันตรายระเหยง่ายจากแหล่งกำเนิดที่ยังไม่มีมาตรฐานควบคุม เป็นต้น ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าว ยังเป็นไปตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่เห็นชอบต่อมาตรการเพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยองและพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน ๓ มาตรการ และได้มอบหมาย ให้องค์กรที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย พ.น. (กรมธุรกิจพลังงานและพลังงานจังหวัดระยอง) และ อ.ก. (กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย) พิจารณาดำเนินการ ตามมาตรการเพิ่มเติมฯ ดังกล่าวและรับข้อสังเกตของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ไปดำเนินการต่อไป โดยให้กรมควบคุมมลพิษประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรายงาน ผลการดำเนินการให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทราบ ทุก ๖ เดือน

ประเด็นที่ ๕ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา การแก้ไขและป้องกัน ปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ความเห็น ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการ ที่มีปัจจุบันให้ดีขึ้นและใช้กลไกที่มีอยู่ปัจจุบัน ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการศูนย์เฝ้าระวัง และตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว พร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชน ได้รับทราบ

ทั้งนี้ ปัจจุบันข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา การแก้ไข และการป้องกันปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก ได้มีการเปิดเผย สู่สาธารณะในหลายช่องทาง เช่น ก่อนการอนุมัติ/อนุญาตโรงงาน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้โรงงานที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรา ๖๗ วรรคสอง หากกิจกรรมใด ที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ก่อนการอนุมัติอนุญาต ซึ่งทั้งสองกระบวนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ฯ ทั้งสองประเด็นดังกล่าว ได้จัดให้มี กระบวนการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็นตลอดจนข้อห่วงกังวลด้วยแล้ว ทั้งนี้ ข้อมูลเหล่านี้จะเปิดเผยให้สาธารณะชนได้รับทราบทาง เว็บไซต์ www.onepp.go.th ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทางหนึ่ง สำหรับกระบวนการอนุญาตโรงงานในพื้นที่ทั่วไป หน่วยงานอนุญาตจะมีกระบวนการรับฟัง ความคิดเห็น โดยการแจ้งองค์ประกอบที่ต้องถื่นในพื้นที่นั้นๆ ให้ปิดประกาศให้ทราบ หรือจัดประชาคมของประชาชนในพื้นที่แล้วแต่กรณี เพื่อเป็นการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณะ รับทราบอย่างทั่วถึงก่อนการอนุมัติอนุญาต

/หลังการ ...

หลังการอนุมัติ/อนุญาต ภายใต้กลไกการบริหารจัดการของแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต จังหวัดระยอง ได้มีการดำเนินการเพื่อเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา การแก้ไขและป้องกันปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรม ไว้หลายประเด็นดังนี้

๒.๒.๑ ภายใต้คณะกรรมการพหุภาคีที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผน รวมทั้งเป็นศูนย์ข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนา การแก้ไขและป้องกันปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง

๒.๒.๒ กรมควบคุมมลพิษได้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ในทุกประเด็น พร้อมเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะ ผ่านทางเว็บไซต์ www.pcd.go.th ตลอดจนจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ต่อสาธารณะอีกทางหนึ่ง

๒.๒.๓ การตรวจสอบและเฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดจากแหล่งกำเนิดที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรม อก. ได้จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

- ศูนย์เฝ้าระวังและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณมาบตาพุด โดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จะมีผลการตรวจวัดปริมาณสารมลพิษทั้งน้ำ อากาศและกากอุตสาหกรรมที่มีการระบายสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อมูลจากศูนย์ดังกล่าวจะเชื่อมโยงไปให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในพื้นที่และส่วนกลาง รวมทั้งมีหอกระจายข่าวที่จะเผยแพร่ข่าวสารตลอดจนมีการจัดทำป้ายแสดงผล (Display Board) ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบด้วย

- ศูนย์เฝ้าระวังและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณเขตประกอบการอุตสาหกรรม ไออาร์พีซี โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับบริเวณมาบตาพุด

นอกจากนี้ การดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม เป็นหนึ่งในกลยุทธ์หลักของ อก. ที่มุ่งส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ประเด็นที่ ๒ เพิ่มบริการสาธารณสุขและสถานศึกษาในจังหวัดระยอง เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดภาคีในการดูแล ติดตามและตรวจสอบเฝ้าระวัง การแก้ไขปัญหาสุขภาพอนามัย และการศึกษาของประชาชนในพื้นที่

ความเห็น เห็นควรมอบหมายจังหวัดระยองดำเนินการสำรวจประชากรแฝงให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อจะได้จัดทำแผนในการดูแลคุณภาพชีวิตในทุกด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ สธ. กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรบุคลากรและงบประมาณด้านสาธารณสุขและการศึกษาให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงประชากรแฝงไว้ด้วย เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปตามความต้องการที่แท้จริง

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ จากข้อมูลสถานบริการสาธารณสุขในจังหวัดระยอง และความพร้อมด้านบุคลากรพบว่า โรงพยาบาลในจังหวัดระยองประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ เนื่องจากการพิจารณาจัดสรรบุคลากรทางการแพทย์ของ สธ. เป็นไปตามจำนวนประชากร ซึ่งสำหรับจังหวัดระยองมีประชากรแฝงเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ จังหวัดระยองเป็นพื้นที่ต้องการศึกษาและสอบสวนโรคจากการประกอบอาชีพมากกว่าในพื้นที่อื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกับสถานศึกษาในจังหวัดระยอง

๒.๓ กลุ่มประเด็น : การบริหารจัดการเชิงพื้นที่

ประเด็นที่ ๓ จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษในพื้นที่อุตสาหกรรมมาบตาพุดและบริเวณโดยรอบ เพื่อให้มีเอกภาพในการบริหารจัดการทั้งด้านการพัฒนา แก้ไขป้องกันและติดตามการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่

ความเห็น มอบหมายให้ มท. ทำการศึกษารูปแบบในการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษดังกล่าวให้แล้วเสร็จ และนำเสนอต่อคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา

ทั้งนี้ คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการศึกษารูปแบบองค์กรบริหารจัดการในพื้นที่พิเศษ โดยมีเป้าหมายการดำเนินการเป็นโครงการนำร่องใน ๕ พื้นที่ ได้แก่ เมืองศูนย์กลางการบินสุวรรณภูมิ เมืองชายแดน (อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก) เมืองอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์ (แหลมฉบัง และมาบตาพุด) เมืองท่องเที่ยว (เชียงใหม่ ภูเก็ต หัวหิน – ชะอำ และสมุย) และเมืองประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (สุโขทัยและพระนครศรีอยุธยา)

ในระยะแรกให้ดำเนินโครงการเมืองศูนย์กลางการบินสุวรรณภูมิ เมืองชายแดน (อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก) และกลุ่มเมืองท่องเที่ยว (เกาะสมุย) สำหรับพื้นที่พิเศษตามโครงการนำร่องอื่นๆ ให้ทำการศึกษาเพิ่มเติมและนำเสนอคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ประเด็นที่ ๔ ให้มีองค์กรติดตามการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ชายฝั่งตะวันออก และการจัดทำผังเมืองรวมและการบังคับใช้โดยมีองค์ประกอบจากผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน

ความเห็น ในระดับชาติควรมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard) และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) รับไปดำเนินการ และในระดับพื้นที่ควรมอบหมายจังหวัดระยองรับไปดำเนินการ

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ ปัจจุบันองค์การระดับชาติ ๓ องค์การดูแลเรื่องนี้
อย่างใกล้ชิด และมีการตั้งคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการขึ้นมาดูแลหลายคณะ ได้แก่

๑) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สสน.)

คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการดำเนินงาน
ตามมติคณะรัฐมนตรี (ปคค.) ภายใต้ สสน. คณะอนุกรรมการติดตามรายงานผลการแก้ไขปัญหา
ในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง โดยมีเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีหน้าที่หลัก
ในการประสานและติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา
ในพื้นที่มาบตาพุด รวมทั้งพิจารณาเสนอความเห็นและแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรค
เกี่ยวกับการดำเนินงานแก้ไขปัญหาดังกล่าว ต่อ ปคค. และนายกรัฐมนตรี ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ
เป็นกลไกที่เร่งรัดติดตามการดำเนินงาน โดยเฉพาะโครงการเร่งด่วนที่เคยได้รับงบประมาณไปแล้ว

๒) คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก
(Eastern Seaboard)

แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี โดยมีรองนายกรัฐมนตรี
เป็นประธาน และ สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการ

มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะแนวทางและมาตรการ
ต่อคณะรัฐมนตรีในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่ง
ทะเลตะวันออก และกำกับดูแล ประสาน และเร่งรัดติดตามการดำเนินงานของหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกทั้งระบบ
โดยมีคณะทำงานแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของมาบตาพุด (ทมพ.) เป็นคณะทำงานฯ
ภายใต้คณะกรรมการฯ ชุดนี้ ซึ่งมีผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธาน
และ สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วน
ต่อคุณภาพชีวิตประชาชนซึ่งเป็นผลกระทบจากอุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง
จังหวัดระยอง

นอกจากนี้ ปคค. ได้มอบหมายให้ สศช. ศึกษา
เบื้องต้นเรื่องศักยภาพในการรองรับอุตสาหกรรมของพื้นที่มาบตาพุด และนายกรัฐมนตรี
ได้สั่งการให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจพิจารณาผลการศึกษาฯ ดังกล่าว
และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจเมื่อวันที่
๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ให้มีศูนย์อำนวยการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมในพื้นที่
มาบตาพุด และเพื่อเป็นกลไกกำกับติดตามการแก้ไขปัญหาในพื้นที่มาบตาพุดอย่างใกล้ชิด
ตามข้อเสนอของ อก. และจังหวัดระยอง ประกอบด้วยคณะกรรมการศูนย์อำนวยการฯ
และสำนักงานศูนย์อำนวยการฯ

๓) กก.วล.

หลังจาก กก.วล. มีมติกำหนดให้ท้องที่เขตตำบลมาบตาพุด ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระ และตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา และตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง รวมทั้งพื้นที่ทะเลภายในแนวเขต เป็นเขตควบคุมมลพิษมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ๒ ชุด เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ เพื่อเป็นกลไกในการบริหารจัดการ คือ

๓.๑) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการแก้ไขปัญหามลพิษ ในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยองและพื้นที่ใกล้เคียง โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน เพื่อกำกับดูแล ผลักดัน และติดตามผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง รวมถึงการดำเนินงานอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมป้องกัน ลดและขจัดมลพิษในพื้นที่ จังหวัดระยอง

๓.๒) คณะอนุกรรมการพหุภาคีแก้ปัญหามลพิษ และพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่จังหวัดระยอง โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง เป็นประธาน เพื่อประสานความร่วมมือในการติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง และกำกับดูแล การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ

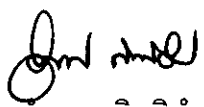
คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานส่วนภูมิภาคในพื้นที่ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายอานันท์ ปันยารชุน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รอง เลขาธิการ 6 ส.ก. 2555
ผอ.สวท.
ผอ.ช.
ผอ.กลุ่ม 6 ม.ค. 55
น.ว. 6 ม.ค. 55
ผู้พิมพ์ ๓๑๐๗